

ATZINUMS PAR
IZMAIŅU NOVĒRTĒŠANU AKREDITĒTĀ STUDIJU VIRZIENĀ
VENTSPILS AUGSTSKOLA
**STUDIJU VIRZIENS “VALODU UN KULTŪRAS STUDIJAS, DZIMTĀS VALODAS
STUDIJAS UN VALODU PROGRAMMAS”**
**AKADEMISKĀ BAKALAURA STUDIJU PROGRAMMA “VALODAS UN
STARPKULTŪRU KOMUNIKĀCIJA” KODS 43222**
**AKADEMISKĀ MAGISTRA STUDIJU PROGRAMMA “VALODA UN KULTŪRVIDE”
KODS 45227**

Informācija par ekspertu

Vārds	Maija	Uzvārds	Burima
Darbavieta	Daugavpils Universitāte	Amats	profesore, studiju prorektore
Grāds/ profesionālā kvalifikācija	Dr. philol.		
Apliecinu, ka, vērtējot studiju programmu, man NAV interešu konflikta			

Tikšanās ar augstskolas pārstāvjiem datums: 2018. gada 21. jūnijs.

**Atzinums sniechts, pamatojoties uz tikšanās laikā ar augstskolas pārstāvjiem gūtajām
atziņām un veiktajiem novērojumiem un šādiem avotiem:
[norādīt dokumentus, normatīvos aktus un citus avotus]**

- 1) Augstskolu likums;
- 2) Augstākās izglītības padomes 2018. gada 7. jūnija lēmums Nr. 1.10/19 “Par kārtību, kādā Ventspils Augstskolas pilna un nepilna laika bakalaura un profesionālajās studiju programmās tiek uzņemtas personas, kuras nav kārtojušas centralizētos eksāmenus”;
- 3) MK noteikumi Nr. 543 “Noteikumi par svešvalodas centralizētā eksāmena vispārējās vidējās izglītības programmā aizstāšanu ar starptautiskas testēšanas institūcijas pārbaudījumu svešvalodā”;
- 4) Ventspils Augstskolas 2018. gada 25. aprīļa iesniegums Nr. 1-207 ar līgumu apstiprināt izmaiņas Ventspils Augstskolas Tulkosanas studiju fakultātes (TSF) akademiskās bakalaura studiju programmas (ABSP) “Valodas un starpkultūru komunikācija” reflektantu uzņemšanas prasībās;
- 5) Ventspils Augstskola TSF akademiskās magistra studiju programmas (AMSP) “Valodas un kultūrvide” izmaiņām iesniegtie materiāli, apstiprināti Ventspils Augstskolas Senātā 2018. gada 4. aprīlī;
- 6) Ventspils Augstskola TSF studiju virziena “Valodu un kultūras studijas, dzimtās valodas studijas un valodu programmas” uzņemšanas prasību salīdzinājums;
- 7) Izmaiņu akreditētā studiju virzienā novērtēšanas organizēšanas metodika.

1. Informācija par augstskolas/ koledžas plānotajām izmaiņām

Ventspils Augstskola plānotās izmaiņas studējošo imatrikulācijas noteikumos (prasībās) ir paredzētas divās Tulkosanas studiju fakultātes akadēmiskajās studiju programmās: ABSP “Valodas un starpkultūru komunikācija” (43222) un AMSP “Valodas un kultūrvide” (45227).

ABSP “Valodas un starpkultūru komunikācija” (43222)	AMSP “Valodas un kultūrvide” (45227)
<p>Ventspils Augstskola iesniegumā norāda, ka ABSP “Valodas un starpkultūru komunikācija” (43222) plāno esošās uzņemšanas prasības – “Studiju rezultāti vidējās izglītības līmenī; angļu valodas zināšanas un prasmes: TOEFL, IELTS vai Ventspils Augstskola iestājeksāmens” – aizstāt ar detalizētākām, kurās imatrikulācijas noteikumi (prasības) atsevišķi definētas pēc reflektanta izglītības iegūšanas valsts: tiem reflektantiem, kas vidējo izglītību ir ieguvuši LR, un reflektantiem, kas vidējo izglītību ieguvuši ārvalstīs.</p> <p>Ventspils Augstskolas Plānotajās uzņemšanas prasībās ABSP reflektantiem skaidrota kopvērtējuma veidošanās no divām procentuālajām komponentēm, ko nosaka programmas realizācijas valoda:</p> <p>1) centralizētā eksāmena angļu valodā kopvērtējuma (ja reflektants vidējo izglītību ir ieguvis LR) vai starptautiskas testēšanas institūcijas angļu valodā pārbaudījuma rezultāta, vai, angļu valodas vērtējuma noteikšanai, ir jākārto Ventspils Augstskolas organizēts iestājpārbaudījums (ja reflektants vidējo izglītību ieguvis ārvalstīs un nav kārtots starptautiskas testēšanas institūcijas angļu valodas pārbaudījums) (80%);</p> <p>2) centralizētā eksāmena latviešu, krievu vai vācu valodā kopvērtējuma (ja reflektants vidējo izglītību ir ieguvis LR) vai starptautiskas testēšanas institūcijas krievu vai vācu valodas pārbaudījuma rezultāta (saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 543 “Noteikumi par svešvalodas centralizētā</p> <p>Ventspils Augstskola iesniegumā norāda, ka AMSP “Valodas un kultūrvide” (45227) plāno esošās uzņemšanas prasības – “tieki vērtēti studiju rezultāti bakalaura izglītības līmenī; angļu valodas zināšanas un prasmes; studentus uzņem programmā konkursa kārtībā pēc angļu valodas testā iegūto punktu skaita un individuālām pārrunām” – aizstāt ar detalizētākam, kurās imatrikulācijas noteikumi (prasības) atsevišķi definētas pēc reflektanta izglītības iegūšanas valsts: tiem reflektantiem, kas vidējo izglītību ir ieguvuši LR, un reflektantiem, kas vidējo izglītību ieguvuši ārvalstīs, un iepriekš kārtotajiem pārbaudījumiem ABSP programmā.</p> <p>Ventspils Augstskola plānotajās uzņemšanas prasībās AMSP reflektantiem skaidrota kopvērtējuma veidošanās no trim procentuālām komponentēm: pēc iepriekš iegūtās izglītības, angļu valodas prasmēm (ko nosaka programmas realizācijas valoda) un individuālo pārrunu rezultātiem:</p> <p>1) bakalaura studijās iegūtā vidējā svērtā atzīme (40%);</p> <p>2) reflektantiem ir jānodrošina apstiprinājums par angļu valodas prasmēm, iesniedzot starptautiskas testēšanas institūcijas angļu valodas pārbaudījuma rezultātu, vai jākārto Ventspils Augstskolas organizēts iestājpārbaudījums (50%);</p> <p>3) individuālas pārrunas, kurās iespējams noskaidrot reflektantu motivāciju un maģistra darba tēmu/interesējošās pētījumu tēmas (10%).</p>	

<p>eksāmena vispārējās vidējās izglītības programmā aizstāšanu ar starptautiskas testēšanas institūcijas pārbaudījumu svešvalodā”, ja reflektants vidējo izglītību ir ieguvis ārvalstīs) (20%).</p>	
---	--

2. Pārskats par tikšanos ar augstskolas pārstāvjiem.

Tikšanās ar augstskolas pārstāvjiem laikā Ventspils Augstskolu pārstāvēja: Ventspils Augstskolas TSF docente, bakalaura studiju programmas “Valodas un starpkultūru komunikācija” un maģistra studiju programmas “Valodas un kultūrvide” direktore Dr.paed. Vita Balama, Tulkosanas studiju fakultātes dekāns Dr. philol. Guntars Dreijers, Tulkosanas studiju fakultātes profesors Dr. philol. Jānis Sīlis, mācību prorektore Dr.sc.ing. Raita Rollande.

Paredzētās izmaiņas ABSP un AMSP studiju programmu uzņemšanas prasībās Ventspils Augstskolas pārstāvji pamatoja ar nepieciešamību īstenot augstskolas “Attīstības stratēģijā laika posmam 2016 – 2020” plānoto internacionalizāciju, piesaistot ārvalstu studējošos un detalizētāk atrunājot viņiem paredzētās uzņemšanas prasības.

ABSP “Valodas un starpkultūru komunikācija” (43222)	AMSP “Valodas un kultūrvide” (45227)
<p>ABSP plānotajās izmaiņās uzņemšanas prasībās ir precīzi formulētas atšķirības reflektantiem, kas vidējo izglītību ir ieguvuši LR un reflektantiem, kas vidējo izglītību ir ieguvuši ārzemēs. Šim nolūkam uzņemšanas prasībās ir iestrādāts strukturēts reflektanta kopējā vērtējuma apraksts, paredzot praktiski visus iespējamos imatrikulēto studentu tipus. Tādējādi ABSP uzņemšanas kopvērtējums sastāv no divām daļām: 80% - angļu valoda; 20% - citas valodas.</p>	<p>Augstākās izglītības iestāžu (AII) pārstāvji komentē, ka pēc ABSP pabeigšanas tās absolventi var kļūt par Ventspils Augstskolā realizētās AMSP “Valodas un kultūrvide” reflektantiem. 2017./2018. st. g. vairāki absolvēti izmantoja šo iespēju, un, kā rāda Ventspils Augstskola studējošo aptaujas rezultāti, vairāki ASP “Valodas un starpkultūru komunikācija” studējošie plāno turpināt studijas AMSP “Valodas un kultūrvide”, kļūstot par 2018./2019. st. g. reflektantiem. Arī AMSP “Valodas un kultūrvide” studijas paredzētas angļu valodā.</p>

Ventspils Augstskolas pārstāvji norāda uz abās studiju programmās strādājošo docētāju augsto angļu valodas zināšanu līmeni, kas ļauj realizēt programmas saturu angļu valodā. Tikšanās laikā Ventspils Augstskolas pārstāvji izmaiņu nepieciešamību argumentē ar Ventspils pilsētas darba devēju lielo interesi par abu izmaiņām iesniegto programmu absolvētiem, kas iesaistās starptautiskajā uzņēmējdarbības komunikācijā vai arī pēc atgriešanās savās valstīs veido kultūras un ekonomisko sadarbību starp savām valstīm un Latviju vai Eiropas Savienību. Šie studējošo un absolvētu mobilitātes pasākumi nosaka, ka viņiem jāapgūst zināšanas un AII jānodrošina studiju programmas saturs angļu valodā. Savukārt ārvalstnieku integrācijas nodrošināšanai Latvijas sabiedrībā un ikdienas saziņas vajadzībām Ventspils Augstskola sistemātiski organizē ārvalstu studējošajiem latviešu valodas kā svešvalodas kursus.

Tikšanās laikā tika diskutēts par nepieciešamību paplašināt reflektantu iepriekšējās izglītības atbilstību uzņemšanai studiju virziena “Valodas un kultūras studijas, dzīmtās valodas studijas un valodu programmas” AMSP, orientējot tās arī uz radniecīgo zinātnu reflektantiem.

Ventspils Augstskola pēc vizītes atkārtoti iesniegtajā precīzētajā uzņemšanas prasību izmaiņu pieteikumā ir iekļāvusi šo formulējumu, taču nav izveidojusi salīdzinājumu par esošajām un pieprasītajām izmaiņām iepriekšējās izglītības prasībās.

3. Plānoto izmaiņu analīze un ietekme uz studiju procesu un to kvalitāti, kā arī izmaiņu atbilstība normatīvo aktu prasībām

- 3.1. AMSP “Valodas un kultūrvide” (45227) Ventspils Augstskola plāno veikt izmaiņas iepriekšējās izglītības atbilstības prasībās, paplašinot potenciālo imatrikulējamo personu loku un papildinot esošās prasības ar “radniecīgo zinātnu” reflektantiem. Formulējums “radniecīgās zinātnes” tiek izmantots, piemēram, MK 990. noteikumu “Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju” 2. pielikumā “Trešais, ceturtais un piektais klasifikācijas līmenis (izglītības tematiskās grupas, tematiskās jomas un programmu grupas)”, pie izglītības tematiskās grupas “Humanitārās zinātnes un māksla”, izdalot izglītības programmu grupu “224. Vēsture, filozofija un radniecīgās zinātnes”. Tādējādi reflektantu spektra paplašināšana ar “radniecīgu zinātnu” studiju programmu absolventiem ir attaisnojama un tālredzīga, jo gan Ventspils Augstskola, gan citas Latvijas AII arvien vairāk sāk piedāvāt starpdisciplināras programmas, tai skaitā humanitārajās un sociālajās zinātnēs, tāpēc šāds uzņemšanas prasību risinājums atbilst mūsdienu augstākās izglītības situācijai.
- 3.2. Ventspils Augstskola ir izpildījusi Augstskolu likuma 46. panta 3. daļā paredzēto regulējumu, ka “augstskola, saskaņojot ar Augstākās izglītības padomi, var noteikt kārtību, kādā šajās programmās tiek uzņemtas personas, kuras nav kārtojušas centralizētos eksāmenus”. Ventspils Augstskola ir saņēmusi AIP 2018. gada 7. jūnija lēmumu Nr. 1.10/19 “Par kārtību, kādā Ventspils Augstskolas pilna un nepilna laika bakalaura un profesionālajās studiju programmās tiek uzņemtas personas, kuras nav kārtojušas centralizētos eksāmenus”. Pamatojoties uz šo kārtību, izmaiņām iesniegtajos uzņemšanas noteikumos ir paredzētas uzņemšanas prasības personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2004. gadam un personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību ārvalstīs:

ABSP “Valodas un starpkultūru komunikācija” (43222)	AMSP “Valodas un kultūrvide” (45227)
ABSP uzņemšanas noteikumos paredzēts, ka reflektanta kopējais vērtējums veidojas no centralizētā eksāmena angļu valodā kopvērtējuma (ja reflektants vidējo izglītību ir ieguvis LR) vai starptautiskas testēšanas institūcijas angļu valodā pārbaudījuma rezultāta vai arī - angļu valodas vērtējuma noteikšanai - ir jākārto Ventspils Augstskolas organizēts iestājpārbaudījums (ja reflektants vidējo izglītību ieguvis ārvalstīs un nav kārtots starptautiskas testēšanas institūcijas angļu valodas pārbaudījums) (80% no kopvērtējuma); centralizētā eksāmena latviešu, krievu vai vācu valodā kopvērtējuma (ja reflektants vidējo izglītību ir ieguvis LR) vai starptautiskas	AMSP uzņemšanas noteikumos paredzēts, ka reflektantiem ir jānodrošina apstiprinājums par angļu valodas prasmēm, iesniedzot starptautiskās testēšanas institūcijas angļu valodas pārbaudījuma rezultātu, vai jākārto Ventspils Augstskolas organizēts iestājpārbaudījums, kas uzņemšanas kopvērtējumā veido 50% no uzņemšanas kopvērtējuma un 40% veido bakalaura studijās iegūtā vidējā svērtā atzīme saskaņā ar “Uzņemšanas noteikumiem un imatrikulācijas kārtību Ventspils Augstskolā 2018. / 2019. studiju gadā”

<p>testēšanas institūcijas krievu vai vācu valodas pārbaudījuma rezultāta (saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 543 “Noteikumi par svešvalodas centralizētā eksāmena vispārējās videjās izglītības programmā aizstāšanu ar starptautiskas testēšanas institūcijas pārbaudījumu svešvalodā”, ja reflektants vidējo izglītību ir ieguvis ārvalstīs) (20% no kopvērtējuma). Abas prasības tiek piemērotas saskaņā ar “Uzņemšanas noteikumiem un imatrikulācijas kārtību Ventspils Augstskolā 2018. / 2019. studiju gada” http://venta.lv/wp-content/uploads/2018/04/Uznemšanas-noteikumi-2018.pdf un Ventspils Augstskola “Starptautiskajos testos iegūto vērtējumu pielīdzinājumu” http://venta.lv/wp-content/uploads/2018/04/Pielikums-Nr_5_svesvalodu_atbilstiba_CE.pdf.</p>	<p>http://venta.lv/wp-content/uploads/2018/04/Uznemšanas-noteikumi-2018.pdf un Ventspils Augstskola “Starptautiskajos testos iegūto vērtējumu pielīdzinājumu” http://venta.lv/wp-content/uploads/2018/04/Pielikums-Nr_5_svesvalodu_atbilstiba_CE.pdf. 10% kopvērtējuma veido individuālas pārrunas, kurās tiek noskaidrota reflektanta izpratne par valodniecības un kultūras jomām, pamatprincipiem, metodoloģiju, gūts priekšstats par reflektantu motivāciju un interesējošu magistra darba tēmu.</p>
---	--

Procentu sadalījums starp pārbaudījuma komponentēm ABSP un AMSP ir loģisks un pamatots.

ABSP “Valodas un starpkultūru komunikācija” (43222)	AMSP “Valodas un kultūrvide” (45227)
<p>Angļu valodas prasmju lielais īpatsvars uzņemšanas kopvērtējumā skaidrojams ar abu programmas īstenošanas valodu – angļu valodu. Otrā kopvērtējuma komponente ļauj pārliecināties par reflektantu citu valodu zināšanu līmeni un atbilstību studiju programmas saturu apguvei.</p>	<p>Angļu valodas prasmju lielais īpatsvars uzņemšanas kopvērtējumā skaidrojams ar abu programmas īstenošanas valodu – angļu valodu. Trešā kopvērtējuma komponente ļauj pārliecināties par izpratni par studiju programmas teorētisko praktisko, saturisko un metodoloģisko ievirzi, iegūto zināšanu pielietojumu nākotnes profesionālās karjeras veidošanā, saistību ar darba tirgus prasībām.</p>

Vienlaikus Ventspils Augstskola skaidro, ka, mainot maģistra studiju programmas uzņemšanas prasības, netiks mainīts maģistra studiju programmas saturs.

4. Secinājumi

Ventspils Augstskola plānotās izmaiņas studējošo imatrikulācijas noteikumos (prasībās) Tulkšanas studiju fakultātes ABSP “Valodas un starpkultūru komunikācija” (43222) un AMSP “Valodas un kultūrvide” (45227) atbilst normatīvajiem dokumentiem. Izmaiņas veicinās augstskolas internacionālizāciju un ārvalstu studentu piesaistes intensificēšanos, atvieglos ārvalstu docētāju iesaisti studiju procesā, docējot lekcijas angļu valodā.

Ventspils Augstskolai plānotās ABSP “Valodas un starpkultūru komunikācija” un AMSP “Valodas un kultūrvide” izmaiņas palīdzēs atlasīt atbilstošākos studējošos ar pietiekamu angļu

valodas zināšanu līmeni, lai viņi sekmīgi apgūtu studiju programmas saturu angļu valodā. Ar šīm izmaiņām tiek risināts jautājums par studējošo atbirumu pirmajā semestrī. Būs izveidota studiju programmu pēctecība studiju virziena ietvaros un ABSP absolventi varēs kļūt par AMSP vai TSF doktora studiju programmas "Valodniecība" studējošajiem.

5. Rekomendācijas

Rekomendēju apstiprināt Ventspils Augstskola plānotās izmaiņas studējošo imatrikulācijas noteikumos (prasībās) Tulkošanas studiju fakultātes akadēmiskajā bakalaura studiju programmā "Valodas un starpkultūru komunikācija" (43222) un akadēmiskajā maģistra studiju programmā "Valodas un kultūrvide" (45227).

Ventspils Augstskola izmaiņu pieteikumā ABSP "Valodas un starpkultūru komunikācija" pie plānotajām izmaiņu prasībām minēts: "Uzņemot studiju programmā, reflektantu kopējais **vērtējums veidojas no divām daļām**" [izcēlums – Ventspils Augstskola]. Tālāk seko abu daļu prasību uzskaitījums, pie kurām ar treknrakstu izcelts procents, kas veido kopējo vērtējumu. AMSP "Valoda un kultūrvide" nav minēts, no cik daļām veidojas kopējais vērtējums (kā tas tiek darīts BA plānoto uzņemšanas prasību aprakstā), savukārt katra no prasībām ir tekstā izcelta treknrakstā (kas nav darīts ABSP uzņemšanas prasību aprakstā). Katras uzņemšanas prasības procentuālā daļa kopvērtējumā AMSP uzņemšanas prasību aprakstā ir izcelta treknraksta šriftā, šāds princips sakrīt ar treknraksta izmantojumu ABSP.

Rekomendēju: ieviešot izmainītos studējošo imatrikulācijas noteikumus (prasības), vienādot uzņemšanas prasību tehnisko noformējumu un apraksta izkārtojumu pēc vienota principa abās izmaiņām iesniegtajās studiju programmās.

Maija Burima /

16.07.2018.